

Vergaderjaar 2021–2022

25 834

Problematiek rondom asbest

Nr. 186

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 november 2021

In 2018 heeft de toenmalige Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een meerjarenaanpak gepresenteerd om een aantal fundamentele verbeteringen door te voeren in het asbeststelsel op het gebied van arbeidsomstandigheden.¹ Asbest is een gevaarlijke stof die risico's met zich mee brengt waartegen werknemers die asbest verwijderen beschermd moeten worden. Tegelijkertijd moet asbestverwijdering niet onnodig duur en complex zijn wanneer die niet tot betere gezondheidsbescherming leidt en moeten we kijken naar feitelijke risico's van asbestblootstelling. Soms leek te weinig ruimte te bestaan voor innovatie en daarnaast kon winst worden behaald op eenduidigheid en handhaafbaarheid van de regels.

Middels deze brief licht ik uw Kamer in over de stand van zaken op het asbestdossier. Achtereenvolgens zal ik ingaan op 1) de voortgang van de wijziging van de regelgeving; 2) de voortgang van SMART-nieuwe stijl; 3) het Validatie- en Innovatiepunt (VIP); 4) de verkenning van verbetermogelijkheden voor de eindbeoordeling; 5) de opvolging van een aantal door uw Kamer aangenomen moties. De eerste vier onderwerpen zijn onderdeel van de genoemde meerjarenaanpak.

Voortgang wijziging regelgeving

Een groot aantal van de in 2018 aangekondigde maatregelen om de knelpunten in het asbeststelsel op te lossen komt samen in een wijziging van het Arbobesluit en de Arboregeling die beoogt het asbestbeleid risicogerichter en éénduidiger te maken. Uw Kamer is eerder op de hoogte gesteld van dit wijzigingsvoorstel.²

Het wijzigingsvoorstel bevat:

¹ Kamerstuk 25 834, nr. 150

² 16 december 2019, Kamerstuk 25 834, nrs. 166 en 173.

- De koppeling van certificatievereiste aan het soort asbesttoepassing.³ Hiermee wordt geborgd dat de inzet van het instrument certificatie – als aanvullende deskundigheidseis – past bij de risico's die zich kunnen voordoen.
- Meer risicogerichte regels, waarin meer differentiatie in wettelijke verplichtingen bestaat naar gelang het werkelijke risico. Dit uit zich bijvoorbeeld op het gebied van de eisen die worden gesteld aan de eindbeoordeling na asbestverwijdering;
- Harmonisatie van de uitzonderingen op de inventarisatieplicht van asbest in de Arboregeling en verwante regelgeving en de toevoeging van enkele uitzonderingen;
- Een aantal wijzigingen om voorschriften eenduidiger en beter handhaafbaar te maken;
- De verankering van het instrument SMART-nieuwe stijl (SMART-ns) in de regelgeving. Op dit moment wordt het instrument SMARt gebruikt om de risicoklasse van een asbestverwijdering te bepalen. SMART-ns is een nieuw instrument dat een realistischer blootstellingschatting kan maken, overzichtelijk wettelijke verplichtingen en de stand van de wetenschap weergeeft en onduidelijkheden over deze verplichtingen kan wegnemen. Het nieuwe instrument is eigendom van het Ministerie van SZW en zal het bestaande instrument SMARt vervangen.

Internetconsultatie en U&H-toets

Eind maart van dit jaar sloot de internetconsultatie van de voorgestelde aanpassingen van het Arbobesluit en de Arboregeling en de daarmee samenhangende wijzigingen van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 (waarvoor de Minister van lenW verantwoordelijkheid draagt), Bouwbesluit en Besluit Bouwwerken Leefomgeving (waarvoor de Ministers van lenW en van BZK⁴ verantwoordelijkheid dragen). Zoals eerder gemeld aan uw Kamer lopen de belangen in het asbestveld sterk uiteen. Dit was ook zichtbaar in de reacties die zijn gegeven op de internetconsultatie. De consultatie heeft geleid tot een groot aantal waardevolle reacties die voor een deel tot wijzigingen in het regelgevingsvoorstel en de toelichting zullen leiden. De grote lijnen zoals voorafgaand aan de consultatie omschreven in de brief aan uw Kamer van 9 november 2020⁵ blijven evenwel behouden. Op de belangrijkste reacties en de meer substantiële wijzigingen als gevolg van die reacties, ga ik kort in.

In de meeste reacties is steun terug te vinden voor het principe van een meer risicogerichte benadering, al zijn er uiteenlopende visies op wat dit betekent voor de praktijk en bijvoorbeeld voor de vraag voor welke werkzaamheden certificatie vereist zou moeten worden. Een aantal reacties wijst op de noodzaak om (meer) behoedzaam te werk te gaan bij het aanpassen van (details in) regelgeving. Er zijn ook partijen die verwachten dat het uitgangspunt dat onnodige kosten worden vermeden, niet genoeg aandacht krijgt of die daar forsere en/of snellere stappen in zouden willen zien. Enkele partijen vragen aandacht voor een integrale benadering van de asbestproblematiek en/of pleiten in het algemeen voor een vergaande hervorming van het stelsel. Uit de reacties blijkt soms ook dat er nog onduidelijkheden in het voorstel zitten en dat er een misverstand kan bestaan over het beoogde doel van de wijzigingsvoorstellen. Dat misverstand houdt in dat kostenbesparing het doel van de aanpassing zou zijn. Dat is nadrukkelijk niet het geval. Zoals eerder in brieven aan uw

³ Het soort asbesttoepassing wil zeggen de manier waarop het asbest verwerkt is in een product. Dit is van grote invloed op het gemak waarmee asbestvezels vrij komen.

⁴ Het Bouwbesluit wordt beoogd opgenomen te worden in het Besluit Bouwwerken Leefomgeving

⁵ Kamerstuk 25 834, nr. 173

Kamer gemeld, is het uitgangspunt van de beleidsvoornemens dat verwijdering van asbest niet ten koste mag gaan van de veiligheid en gezondheid van werknemers. Een risicogerichte benadering past daar goed bij. Het doel van de wijzigingen – en breder, van de beleidsvoornemens in de meerjarenaanpak – is niet kostenbesparing, maar een zorgvuldig asbestbeleid waarin werkelijke risico's centraal staan.⁶

Inmiddels is door Inspectie SZW ook een Uitvoerings- en Handhaafbaarheidstoets (U&H-toets) uitgevoerd. Deze was positief en gaf een aantal aandachtspunten mee, in het bijzonder voor de praktische implementatie van de wijzigingen. Ook vraagt Inspectie SZW aandacht voor een verschuiving die na inwerkingtreding van deze wijzigingen plaats zal vinden in de handhavingspraktijk. Er zal bij asbesttoepassingen waar de potentie tot het vrijkomen van asbestvezels laag is, meer dan nu het geval is ruimte ontstaan voor bedrijven die over de juiste deskundigheid beschikken, asbest te verwijderen buiten het gecertificeerde domein. Dit heeft ook gevolgen voor het toezicht.

Wijzigingen na internetconsultatie

Naar aanleiding van geuite zorgen over de herformulering van de certificatieplicht ben ik voornemens in de regelgeving op te nemen dat alle bedrijven die zich bezig houden met verwijdering (dus ook de niet-gecertificeerde partijen) aan de toezichthouder moeten kunnen aantonen dat zij hun werknemers het in het Arbobesluit vereiste aanvullend onderricht hebben gegeven wanneer men asbest verwijdert. Asbest is en blijft een gevaarlijke stof, ook als het is toegepast op een manier waarvoor voor verwijdering niet langer een certificatieplicht geldt na inwerkingtreding van het wijzigingsvoorstel. Daarom is het van belang dat bedrijven, ook niet-gecertificeerde bedrijven, te allen tijde kunnen aantonen over speciale kennis te beschikken voordat het voor hen is toegestaan om asbest te verwijderen.

Daarnaast wil ik naar aanleiding van de reacties op de internetconsultatie verduidelijken dat het uitgangspunt wordt dat werkgevers ofwel zélf de blootstelling in een specifieke situatie (laten) meten volgens een genormaliseerde methode, ofwel een blootstellingsschatting maken met behulp van het nieuwe instrument SMART-ns. Dit voorkomt moeilijk handhaafbare constructies waarbij in de sanering gebruik wordt gemaakt van protocollen die niet op de specifieke situatie en bijbehorende risico's toegesneden zijn, waarbij het niet voldoende duidelijk is dat een veilige situatie bereikt wordt.

Tevens zal ik de beschrijving van de asbesttoepassingen waarvoor certificatie verplicht is, verhelderen zodat duidelijk is wat er met bepaalde specifieke toepassingen bedoeld wordt en hoe omgegaan moet worden met verontreinigingen. Ook leiden sommige reacties tot aanpassingen in het in ontwikkeling zijnde instrument SMART-ns. Zo zullen er duidelijke informatieteksten worden opgenomen om het invullen van het instrument voor de asbestinventariseerder en -verwijderaar zo eenvoudig mogelijk te maken, bijvoorbeeld ten aanzien van de bepaling van de mate van verwerking van een aangetroffen asbesttoepassing.

⁶ Mogelijk ontstaat het misverstand over kostenbesparing omdat het wijzigingsvoorstel, zoals gebruikelijk, een paragraaf bevat over de te verwachten financiële gevolgen. Daarvoor is een extern bureau gevraagd zo veel mogelijk de voorstellen door te rekenen. Het blijkt slechts bij een beperkt deel van de voorstellen mogelijk de financiële gevolgen te berekenen. Veel factoren zijn niet te kwantificeren. De onderdelen waarvoor dat wel geldt leiden tot een verwachte verlaging van de nalevingskosten. Het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) heeft een uitgesproken positief advies gegeven over de wijze waarop de effecten in beeld zijn gebracht.

Naar aanleiding van een gestelde vraag om een meer integrale benadering van de asbestproblematiek tussen de aspecten arbeidsomstandigheden en milieu, is overleg gevoerd tussen betrokken ministeries, toezichthouders en de VNG. Uitkomst is dat het Asbestverwijderingsbesluit zal worden aangepast, om de verplichtingen voor particulieren te verduidelijken. Dit wordt meegenomen bij de hier beschreven regelgevingswijzigingen. Daarnaast wil het Ministerie van IenW enkele verplichtingen voor bedrijven beter handhaafbaar gaan maken voor de toezichthouders op de regelgeving met betrekking tot de leefomgeving.

Vervolgstappen

De wijzigingen die worden aangebracht in het Asbestverwijderingsbesluit (mede verantwoordelijkheid van IenW) en het Bouwbesluit/Besluit Bouwwerken Leefomgeving (verantwoordelijkheid van BZK) worden bij uw Kamer in voorhang gebracht omdat deze specifieke bepaling is vastgelegd in de bovenliggende wetten. Ik verwacht dat die voorhang kan starten in het voorjaar van 2022. Intussen ben ik in gesprek met het Ministerie van IenW, Rijkswaterstaat en toezichthouders over de noodzakelijk wijzigingen die moeten worden doorgevoerd in het Landelijk Asbestvolgsysteem (LAVS). Na de voorhang, en het daarop volgende advies van de Raad van State en de aanpassingen die daaruit voortvloeien, kan het besluit gepubliceerd worden. Ik ga er van uit dat dit eind 2022 plaats kan vinden. De datum van inwerkingtreding is afhankelijk van de tijd die nodig is om de aanpassingen in de praktijk te implementeren. Over die implementatie ga ik daarom tevens in gesprek met de relevante stakeholders.

Tweede tranche

Naast de genoemde aanpassingen is in de Meerjarenaanpak ook een tweede tranche van aanpassing van de asbestregelgeving aangekondigd. Deze tweede tranche richt zich met name op de opname van eisen die zich nu nog in de certificatieschema bevinden in de Arboregeling en/of een handhavingsrichtlijn. Het gaat hierbij om eisen die gaan over de manier waarop asbest verwijderd dient te worden. Hiermee kan de Inspectie SZW direct op de betreffende eisen handhaven, waarmee de publieke sturing en handhaving op deze normen worden versterkt. Het instrument certificatie wordt daarmee meer een zuiver deskundigheidsbevorderingsinstrument. Dit past beter bij de aard van het instrument.

Ik start dit jaar met de voorbereidingen van deze tweede tranche, maar wil eveneens de volgtijdelijkheid tussen de eerste en de tweede tranche bewaren. Het daadwerkelijke proces tot aanpassing zal pas in werking worden gezet na publicatie van de hierboven beschreven eerste tranche. Wel zet ik momenteel al in op het verbeteren van het proces en de doorlooptijd rondom voorgestelde wijzigingen van de certificatieschema's asbest. Daarom ben ik in gesprek met de betrokken partijen om te bepalen wat nodig is om proces en doorlooptijd te optimaliseren.

Voortgang SMART-nieuwe stijl

Een van de onderdelen die moet bijdragen aan een meer risicogericht stelsel, is het nieuwe instrument SMART-ns waarover ik u meermaals heb geïnformeerd. Het doel van de bouw van het nieuwe instrument is 1) het faciliteren van realistischer blootstellingsinschattingen waar het oude instrument vaak uit ging van worst-case aannames; 2) het verduidelijken van de stand van de wetenschap, waarvan werkwegevers zich moeten bedienen bij het vormgeven van hun arbeidsomstandighedenbeleid en 3) het overzichtelijk weergeven aan welke wettelijke verplichtingen de

asbestverwijderaars in een bepaald scenario moet voldoen. In de hiervoor vermelde voorgenomen aanpassing van de regelgeving is het instrument verankerd als manier om het verwachte blootstellingsniveau vast te stellen en de stand van de wetenschap te verduidelijken.

Zoals vermeld in mijn brief van 9 november 2020⁷ is de bouw van het nieuwe instrument SMART-ns Europees aanbesteed. Conform deze opdracht wordt het instrument op dit moment opgeleverd. Hiermee ligt de eerste basis er.

Conform de overgangsbepaling in de concept-regelgeving moet de werkelijke ingebruikname van SMART-ns plaatsvinden voor de inwerking-treding van de nieuwe regelgeving zodat bedrijven zich goed op de inwerking-treding kunnen voorbereiden. De tussenliggende periode tot de publicatie wordt gebruikt om het instrument verder te verfijnen. Daarbij worden toezichthouders en brancheverenigingen van gebruikersgroepen (asbestinventariseerders en asbestverwijderaars) betrokken. Daarnaast zal er deze periode worden gewerkt aan een goede implementatie van het instrument, zodat gebruikers er na de officiële lancering, voor publicatie van de gewijzigde regelgeving, in de praktijk meteen goed mee uit de voeten kunnen.

Validatie- en Innovatiepunt (VIP)

Voor het landelijk valideren van innovatieve werkmethode, is het Validatie- en Innovatiepunt Asbest (VIP) ingericht. Op 2 juni 2020 is het VIP van start gegaan.⁸ Met de opening van het VIP is invulling gegeven aan de wens van uw Kamer om meer ruimte voor innovatie te creëren. Het VIP beoordeelt innovatieve werkwijzen⁹ op onafhankelijk wijze, waarbij een publieke consultatie onderdeel uitmaakt van het proces. Met de komst van het VIP kunnen innovatieve werkwijzen zorgvuldig en vlot worden beoordeeld, zodat het loont om te innoveren. Op 28 april jl. informeerde ik u al dat een eerste aanvraag door het VIP is beoordeeld¹⁰ en na een positief besluit van SZW in SMARt¹¹ is ingevoerd. Inmiddels heeft ook een tweede aanvraag succesvol het VIP-traject doorlopen en is er op dit moment één nieuwe aanvraag in behandeling. In totaal zijn er acht aanvragen ingediend. Daarvan zijn vijf aanvragen in behandeling genomen en zijn drie aanvragen teruggetrokken omdat ze niet voldeden aan de eisen of buiten de reikwijdte van het VIP vielen. Op de website van het VIP¹² is de actuele stand van zaken omtrent VIP-aanvragen te vinden.

Nu het VIP ruim een jaar operationeel is, is het een goed moment om stil te staan bij de werking van het VIP. Samen met het VIP heeft daarom een evaluatiemoment plaatsgevonden. Daarbij is gebleken dat het hebben van een divers beoordelingsteam met verschillende disciplines van grote toegevoegde waarde is voor de beoordeling van een VIP-aanvraag. Het beoordelingsteam heeft speciale aandacht voor borging en gedrag in de praktijk zodat de veiligheid van de asbestverwijderaars voorop staat. Ook heeft het VIP, gebaseerd op hun eerste ervaringen, al enkele aanpassingen in het beoordelingsproces en het beoordelingskader doorgevoerd. Zo is in het proces bijvoorbeeld de stap ingebouwd van een «vragenuurtje». Het beoordelingsteam kan tijdens dit moment gericht vragen stellen aan de

⁷ Kamerstuk 25 834, nr. 173

⁸ Kamerstuk 25 834, nr. 170

⁹ Het VIP beoordeelt innovatieve werkwijzen op gebied van het verwijderen van asbest. Het kan gaan om nieuwe werkwijzen, technieken, apparaten of machines. Ook beoordeelt het VIP reeds bestaande werkwijzen die nog niet gevalideerd zijn voor landelijk gebruik in risicoklasse 1.

¹⁰ Kamerstuk 25 834, nr. 180

¹¹ Dat wil zeggen: het huidige instrument SMARt, niet het hiervoor genoemde nieuwe in ontwikkeling zijnde instrument SMART-nieuwe stijl.

¹² www.vipasbest.nl

indiener hetgeen het proces bespoedigt. Verder is gebleken dat er in het veld soms vragen bestaan over reeds beoordeelde werkwijzen. Ik heb het VIP gevraagd klaar te staan om dit soort vragen op te pakken.

Daarnaast is gebleken dat de doorlooptijd van aanvragen langer is dan gehoopt. De doorlooptijd hangt onder andere af van de kwaliteit van het ingediende dossier. In de praktijk blijkt dat als een deskundig persoon (bijvoorbeeld een arbeidshygiënist) het dossier heeft opgesteld, het dossier vollediger wordt ingediend. Dit komt ten goede aan een spoedige behandeling. Ten slotte heeft het VIP zelf enkele aanpassingen in het proces doorgevoerd om de doorloopsnelheid te bespoedigen. Vanuit het veld is altijd de wens uitgesproken voor de inrichting van een onafhankelijk orgaan om snel en eenduidig innovaties te beoordelen. Nu de eerste aanvragen zijn beoordeeld en de voorgenomen wijzigingen in regelgeving steeds duidelijk worden, vertrouw ik er op dat steeds meer partijen de weg naar het VIP weten te vinden. Omdat in de afgelopen periode is gebleken dat met name leveranciers van producten interesse hebben in het VIP, zal het VIP de komende periode actief deze partijen benaderen.

Verkennen verbetermogelijkheden eindbeoordeling

Een ander onderdeel van de meerjarenaanpak is het verkennen van verbetermogelijkheden in de eindbeoordeling. De eindbeoordeling na asbestverwijdering is een onafhankelijke blik van een eindinspectie-instelling die tot doel heeft dat de ruimte waar asbest uit verwijderd is weer veilig betreden kan worden.

Een aantal verbeteringen wordt al opgenomen in de voorstellen voor wijzigingen in de regelgeving waardoor ook de eindbeoordeling meer risicogericht zal worden uitgevoerd. Dit betekent in totaal meer eindbeoordelingen, vooral bij werkzaamheden met de potentie tot hoge blootstelling en tegelijk minder luchtmetingen omdat deze bij het vrijkomen van relatief weinig vezels niet veel toevoegen.¹³

Verdere verbeteringen in de eindbeoordeling worden op twee manieren benaderd. Ten eerste via de technisch-wetenschappelijke invalshoek: is het mogelijk aanpassingen in de wijze van eindbeoordeling en eindmeting door te voeren, waardoor de eindbeoordeling effectiever kan worden en het doel mogelijk kan worden gehaald met minder kosten zonder dat hiermee aan kwaliteit wordt ingeboet? TNO heeft hier eerder onderzoek naar gedaan.¹⁴ Ook in de komende jaren zal TNO op verzoek van SZW in zijn programma mogelijke technisch-wetenschappelijke verbeteringen blijven onderzoeken. Waar nodig zal TNO deze indienen bij de NEN-commissie die zich bezighoudt met de manier waarop de eindbeoordeling uitgevoerd dient te worden.

De tweede invalshoek is procesmatig en heeft te maken met de onafhankelijkheid waarmee eindbeoordelingen worden uitgevoerd: is de eindbeoordeling naar zijn aard onafhankelijk? Om hier een duidelijker beeld van te krijgen heb ik opdracht gegeven tot onderzoek door een extern onderzoeksbureau. Het eindrapport van dat onderzoek is reeds aan uw Kamer toegezonden.¹⁵ Het rapport beschrijft enkele kwetsbaarheden in het systeem, maar geeft ook aan dat niet duidelijk is in hoeverre die

¹³ Aanknopingspunten voor differentiatie in risico's van werkzaamheden met asbest ten behoeve van beheersregimes (TNO, 2019); Opzet en resultaten van experimenteel onderzoek met asbesthoudend materiaal (asbestcement golfplaten, pakkingen en amosietplaat) (TNO, 2021); Analyse van data eindbeoordelingen SGS Search (TNO, 2021).

¹⁴ Mogelijkheden optimalisatie methodiek eindcontrole na asbestsanering (TNO, 2017).

¹⁵ Het rapport *Onafhankelijkheid eindbeoordeling asbest* is als bijlage bij de brief van 28 april 2021 aan uw Kamer aangeboden. Kamerstuk 25 834, nr. 180

kwetsbaarheden tot daadwerkelijke problemen leiden in de praktijk. Wel beschrijft het rapport enkele verbetermogelijkheden om deze kwetsbaarheden aan de pakken. Een daarvan is de mogelijkheid om de keuze voor de inspectie-instelling die een eindbeoordeling verricht, te beleggen bij een onafhankelijke partij. Op dit moment is dat de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever die het in de praktijk vaak delegeert aan de asbestverwijderaar. Een andere beschreven mogelijkheid is meer publiek toezicht op de eindbeoordeling op basis van publieke regelgeving.

Ik heb in een bijeenkomst met de stakeholders op 4 juni 2021 de eerste gedachten op deze verbetermogelijkheden opgehaald en gevraagd welke partijen willen aansluiten bij de verdere verkenning. Omdat ik nu prioriteit moet leggen bij de aanpassing in de regelgeving (eerste en tweede tranche), waarin, zoals reeds gemeld, een aantal verbeteringen in de eindbeoordeling is opgenomen, maak ik op dit moment met dit onderwerp pas op de plaats. Vanwege het belang dat de Ministers van BZK en IenW vanuit hun beleidsterreinen hebben bij de eindbeoordeling ga ik met hen in overleg over eventueel te zetten stappen en op welke termijn dit plaats kan vinden. Ik zal uw Kamer hier te zijner tijd over informeren.

Uitvoering moties

Op 11 mei 2021 heeft uw Kamer de motie van het lid Stoffer (SGP) c.s. over *toepassing Foamshield- en gelijkwaardige methoden aangenomen*¹⁶ die de regering verzoekt om zich vanwege het belang van versnelling van de asbestdakensanering proactief op te stellen en er voor te zorgen dat – in overleg met betrokken bedrijven – de FoamShield-methode en gelijkwaardige methoden op korte termijn breed toegepast kunnen worden. Om invulling te geven aan deze motie heb ik op 6 juli jl. een bijeenkomst georganiseerd voor schuimproducenten- en leveranciers. Zoals eerder aangegeven¹⁷ is een brede toepassing van schuimproducten al mogelijk als emissie-beheersende maatregel onder de voorwaarden van risicoklasse 2. Echter, voor brede toepassing in risicoklasse 1, waar de motie op doelt, is een landelijke validatie vereist door middel van een onafhankelijke beoordeling door het VIP. De bijeenkomst stond in het teken van deze landelijke validatie van werkmethoden waarbij een terugschaling in risicoklasse wordt gerealiseerd. Tijdens de bijeenkomst hebben zowel het VIP als TNO een toelichting gegeven op het proces rondom landelijke validatie. Het VIP is daarbij ingegaan op hun procedure. TNO heeft toegelicht hoe de opzet en uitvoering van blootstellingsonderzoek eruit moet zien om als onderbouwing bij een VIP aanvraag te kunnen fungeren. Betrokken partijen zijn tijdens de bijeenkomst uitgenodigd om een aanvraag in te dienen bij het VIP en gaven aan dit in overweging te nemen. De motie beschouw ik hiermee als afgedaan. Ik kan u overigens met genoegen melden dat er inmiddels ook een schuimtoepassing met goed gevolg de gehele VIP-procedure heeft doorlopen.

De gewijzigde motie van de leden Renkema en van Weyenberg¹⁸ verzoekt om zowel de maatregelen uit de in 2018 aangekondigde meerjaren-aanpak¹⁹ als het huidige stelsel medio 2020 extern te laten evalueren. Op 16 december 2019 is uw Kamer gemeld dat veel van de genoemde maatregelen in 2020 hun beslag zouden krijgen en derhalve de uitvoering en het effect van de maatregelen later extern geëvalueerd zouden

¹⁶ Kamerstuk 28 089, nr. 185

¹⁷ Kamerstuk 25 834, nr. 181

¹⁸ Kamerstuk 25 834, nr. 163

¹⁹ Kamerstuk 25 834, nr. 150

worden.²⁰ De voorgenomen wijzigingen in regelgeving zijn een belangrijk onderdeel is van de meerjarenaanpak. In het Commissiedebat van 24 juni 2021 is uw Kamer al gemeld dat de evaluatie van het stelsel een half jaar na inwerkingtreding van de regelgeving zal plaatsvinden.

De motie van het lid Smals c.s.²¹ riep mij op TNO te vragen hoe met ingang van de lancering van SMART-ns de individuele validaties uit het systeem ten algemene nutte kunnen worden gebruikt door hierover een geaggregeerde analyse op te stellen en de resultaten daarvan openbaar te maken voor opdrachtgevers, opdrachtnemers, werkgevers en particulieren. Inmiddels heb ik van TNO hiertoe een voorstel ontvangen. Op basis daarvan heb ik TNO gevraagd om vanaf de lancering van SMART-ns een signaleringsfunctie te vervullen om bedrijven te helpen om te komen van individuele validaties op projectbasis tot werkwijzen geschikt voor landelijk gebruik. Deze werkwijzen kunnen aan het VIP worden voorgelegd voor landelijke validatie.

Afsluitend

Met de stappen die nu worden genomen komt een groot deel van de aangekondigde verbeteringen uit 2018 steeds dichterbij. Ik zal uw Kamer blijven informeren over de relevante vorderingen in het vervolgtraject

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A.D. Wiersma

²⁰ Kamerstuk 25 834, nr. 166

²¹ Kamerstuk 25 883, nr. 397